

Vruchten in juli

Ook in de veelal droge maand juli zijn er in de natuur van het eiland vruchten te vinden, al zijn ze vooral te vinden op de plekken waar er wat langer vocht te vinden is in de bodem. Kalkterrassen zijn daar bijvoorbeeld een goed voorbeeld van. In dit gesteente blijft namelijk op verschillende plekken water staan in kleine reservoirs. Planten die op dit gesteente groeien hebben een ingewikkeld wortelpatroon dat door het poreuze gesteente heen groeit op zoek naar dit soort reservoirs. Dat wil niet zeggen dat deze planten nooit hun bladeren laten vallen of afsterven, want er is natuurlijk een limiet aan het beschikbare water. Maar wel zal deze vegetatie veel langer groen blijven en bloemen en vruchten dragen dan de vegetatie die op de vulkanische basalt groeit. Nu er wat regen is gevallen in de maand juni hebben ook planten als de maripampun nog blaadjes en zeker groene vruchten. De karakteristieke peervormige vruchten die stekvormige uitstekels hebben zijn eetbaar en werden in het verleden ook wel gekweekt voor de voedselproductie. De vrucht werd gestoofd, maar eerst moest het geschild worden en enige tijd in water met zout worden gelegd om de melkachtige substantie die erin zit eruit te weken en als zodanig te neutraliseren.

Vlak bij dammen en op plekken waar een bosrijke omgeving ervoor zorgt dat de bodem langere tijd vochtig blijft, kun je in de maand juli ook de opgezwollen vruchten vinden van de karawara di mondi. Zijn ze groen dan zijn ze nog niet rijp; rijpe vruchten zien eruit als witte glazige bessen. Ook deze bessen zijn eetbaar, al zijn er niet veel mensen die ze echt heel lekker vinden. Het vruchtvlees is namelijk zeer slijmerig en is dan wel zoetig maar kan ook een wrange nasmaak achterlaten. Het voelt daarbij alsof je mond uitdroogt. In het midden zit een harde pit. Vogels zijn dol op deze bessen, en vooral de ala



blanka of naaktoogduif heeft er een handje van om zich er flink tegoed aan te doen als ze rijp zijn. Een veelvoud aan de bessen kan een bedwelmende werking hebben op de vogels. Ze zijn dan gedesoriënterd en lijken dronken. In het verleden werden de bloemtrossen van de boom gebruikt om drinkwater fris te houden en werden de vruchtjes niet alleen gegeten maar ook gebruikt als lijm bij het maken van vliegers.

NATUURDAGBOEK

De natuur in juli (2)

Curaçao kent ook seizoenen, maar dan in concepten van droge tijd, regentijd en de overgangsperioden hiertussen. Met de afbakening van de door de mens gecreëerde kalendermaanden is er elke maand wel iets bijzonders te ontdekken in de semi-aride ecologie van het eiland. In 2024 schreef ik voor elke maand een ‘Natuur in...’ artikel met de spotlight op de meest interessante natuurverhalen die iedereen met een beetje interesse zelf kon observeren. Dat was slechts het tipje van de ijsberg. Daarom ook in 2025 een geheel nieuwe serie voor elke maand, met weer totaal andere verhalen. Geniet ervan en ga zelf ook naar buiten om deze verhalen zelf te ervaren!

TEKST EN FOTO’S MICHELLE PORS-DA COSTA GOMEZ

Nestrovers als de nood er is

Kuifcaracara's of warawara's zijn notoire aaseters. Ze kunnen op zich best goed jagen maar zullen eerder verkiezen om aas te eten dan om veel energie aan jacht te besteden. Aangereden dieren langs de weg of gedumpte kadavers van honden, katten, geiten en andere dieren zijn dan ook een welkom 'wandeland buffet' voor de vogels. In de periode dat jonge dieren door hun ouders op eigen benen worden gezet zullen deze vogels ook op zoek gaan naar een makkelijk maal, en daarom zijn er ook in de omgeving van de landfill waar dode huisdieren kunnen worden gebracht, op gezette tijden behoorlijk wat jonge warawara's te vinden.

Op plekken waar het hele jaar door veel water te vinden is, zoals bij waterzuiveringsinstallaties of golfbanen met permanente vijvers, broeden het hele jaar door watervogels. Bahama pijlstaarteenden, waterhoentjes of Amerikaanse meerkoeten kunnen er het hele jaar door beschutting en voedsel vinden, plus natuurlijk plekken om een nest te maken en te broeden. Een aantal warawara's heeft op een van deze locaties geleerd dat dit mogelijkheden oplevert. Als moederend even de benen gaat strekken om zelf voedsel te verzamelen, komen de warawara's aanlopen en proberen de eieren te stelen. Op de foto's is te zien hoe een warawara een eendenei elders in het gras heeft neergelegd en probeert dit open te breken. Tijdens de observatie van dit gedrag zagen we dat de warawara uiteindelijk het ei met enige kracht tegen de grond sloeg om het kapot te krijgen. In het ei zat een kuiken, dat bijna geheel volgroeid was en bijna zover was om uit te komen. Het kuikentje is uiteindelijk de prooi geworden van de warawara. Moederend kwam hier te laat achter maar heeft wel kunnen voorkomen dat er nog meer eieren ontvreemd werden uit het nest.



Natuur in de stad

Als in de steeds minder aanwezige natuurlijke omgeving (mondi) de droogte toeslaat vind je in de stad, zowel in Otrobanda als in Punda, een grote variatie aan fauna waaronder endemische soorten. Toeristen die vragen om tips voor het spotten van vogels krijgen van mij steevast het advies om de binnenstad te bezoeken en daarbij niet alleen naar de prachtige, al dan niet, gerestoreerde gebouwen en kunstwerken te kijken, maar vooral ook op zoek te gaan naar kleine tuintjes met bloeiende planten voor kolibries, elektriciteitsdraden voor de grijze koningstiran (pimpiri) en oude vruchtbomen zoals tamarindebomen of amandelbomen voor de endemische Curaçaose parkiet. Wie serieus op zoek gaat naar vogels in de stad komt zeer leuke verrassingen tegen en eindigt meestal met een indrukwekkende lijst aan diversiteit. Natuurlijk altijd met respect voor persoonlijke eigendommen en terreinen.



Bloeiende trommelstok

De boom die op Curaçao de gouden regen wordt genoemd is zeker niet dezelfde boomsoort als de Nederlandse gouden regen. De Europese gouden regen is een *Laburnum*-soort die behoort tot het genus *Laburnum* en de subfamilie Faboideae. De boom die op Curaçao gouden regen of trommelstok wordt genoemd heeft de wetenschappelijke naam *Cassia fistula* en behoort tot het *Cassia*-genus. De boom behoort tot de subfamilie Caesalpinioideae, dezelfde subfamilie waar ook de populaire glamboyant toe behoort. Overigens zijn beide soorten wel deel van de familie van de Fabaceae, oftewel de vlinderbloemigen, waar ook bonen en de wabi toe behoren.

De trommelstok-boom wordt ook wel pudding pipe tree genoemd of liquorice plant en komt oorspronkelijk uit India en andere delen van Azië. Op Curaçao kent de plant verschillende bloeiperioden en één daarvan is de maand juli. Grote gele bloemtrossen hangen dan aan de soms redelijk kale boom, en deze bloemen trekken behoorlijk wat bijen en andere bestuivers aan. Worden de bloemen bevrucht, dan ontwikkelen zich lange rechte zaadlijsten met afgeronde zijden die bijna zwart kleuren. De binnenkant bevat zaden die in een donkerbruine, bijna zwarte pasta liggen die naar drop smaakt. Op Curaçao wordt het daarom ook wel de dropplant genoemd en is vooral onder kinderen soms populair als snoepgoed. Echter is voorzichtigheid geboden bij het eten van deze zaadlijsten, want de dropachtige pasta heeft een sterk laxerende werking op het maag-darmstelsel en kan bij mensen met darmproblemen voor heftige verschijnselen zorgen. Ook uitdroging is daarbij een reëel gevaar.



Online natuurinformatie

Op www.caribbeanfootprint.com delen we wetenschappelijke informatie over de lokale natuur op een publieksvriendelijke manier door middel van korte omschrijvingen, volledige artikelen, foto's, video's, interviews, documentaires, rapportages en publicaties. In een nieuw magazine-achtig jasje met posts in het Nederlands en Engels. Onderwerpen zijn onder andere geologie, ecologie, flora, fauna, milieu en meer.

Informatie over vogels op Curaçao, en de lokale natuur in het algemeen is te vinden op twee verschillende websites. Op www.birdwatchingcuracao.com is informatie te vinden over specifiek vogels, met aandacht voor nieuwe waar-

nemingen, bird monitoring, vogelidentificatie en ook hoe jezelf aan de slag kan met birdwatching.

Mailinglist natuurpublicaties en andere activiteiten

Wie interesse heeft in de ontwikkeling van nieuwe boeken, natuurartikelen en andere publicaties omtrent de natuur van Curaçao, inclusief workshops, cursussen enzovoort kan zich aanmelden voor onze nieuwe mailinglist. Zodra we leuke updates hebben krijgt u vanzelf een mail met alle noodzakelijke informatie op een rij. Wilt u op de mailinglist stuur dan een mail naar michelle.dacostagomez@gmail.com.

